

Biroul permanent al Senatului

Bp. 434, 28 iunie 2022

AVIZ

**referitor la proiectul de lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice**

Analizând proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 317 din 21.06.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D718/21.06.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Intervențiile legislative preconizate prin prezentul proiect au ca scop ajustarea cadrului normativ pentru asigurarea mecanismului sustenabil de asigurare a îngrijirii de lungă durată la domiciliu și în centre de zi pentru îngrijire și recuperare.

Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La **titlu**, pentru rigoarea redactării, sintagma „Proiect de lege” trebuie înlocuită prin cuvântul „Lege”.

4. La **art. I**, partea introductivă trebuie redată sub următoarea formă:

„Art. I. - Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 6 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare*, se modifică și se completează după cum urmează:”.

5. La **art. I pct. 1**, debutul **părții dispozitive** trebuie reformulat, astfel:

„1. La *articolul 1, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, ...*”.

La textul propus pentru **alin. (5) al art. 1**, precizăm că trimiterea cu caracter general la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările ulterioare, potrivit căreia „Prin reprezentant legal, în sensul prezentei legi, se înțelege persoana desemnată, conform prevederilor Codului civil aprobat prin Legea nr. 287/2019, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru a reprezenta interesele unei persoane vârstnice”, nu răspunde cerințelor privind claritatea și predictibilitatea dispozițiilor normative, fiind necesar a fi indicate elementele structurale la care se dorește a se face trimiterea.

În ipoteza în care trimiterea vizează cazurile de instituire a curatelei, precizăm că acestea sunt prevăzute la art. 178 al Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Totodată, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sintagma „conform prevederilor Codului civil aprobat prin Legea nr. 287/2019, republicată, cu modificările și completările ulterioare” va fi redată sub forma „potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare”. Observația este valabilă pentru toate observațiile similare din proiect.

6. La **pct. 1**, la textul propus pentru **alin. (6) al art. 1**, în locul trimiterii cu caracter general la „persoana care are obligația legală de întreținere a persoanei vârstnice așa cum este prevăzută de Codului civil aprobat prin Legea nr. 287/2019, republicată, cu modificările și completările ulterioare” este necesară indicarea dispozițiilor normative care instituie obligația legală de întreținere la care se dorește a se face trimitere.

Precizăm că, potrivit art. 516 al Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu se face vorbire despre „persoana care are obligația legală de întreținere a *persoanei vârstnice*”, obligația de întreținere există între soț și soție, *rudele în linie dreaptă*, între frați și surori, precum și între celelalte persoane anume prevăzute de lege.

7. La pct. 2, **partea dispozitivă**, având în vedere că, în prezent, art. 4 este alcătuit dintr-un singur alineat, dispoziția va viza modificarea întregului articol, și nu completarea acestuia.

Prin urmare, **partea dispozitivă a pct. 2** va avea următoarea redactare:

„2. *Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:*”

La textul prevăzut pentru art. 4 alin. (2), sintagma „art. 47, 48 alin. (1) și (2), 50 și 98” trebuie redată „art. 47, 48 alin. (1) și (2), art. 50 și 98”.

Totodată, sintagma „planului de îngrijire și asistență” se va reda sub forma „planului *individualizat* de îngrijire și asistență” având în vedere ca aceasta este terminologia utilizată în art. 50 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, la care se face trimitere.

8. La pct. 2, la textul propus pentru alin. (3) al art. 4, potrivit căruia, *pe baza planului de intervenție sau, după caz a planului de îngrijire și asistență*, se emite dispoziția primarului sau, după caz, a directorului serviciului public de asistență socială pentru stabilirea dreptului la servicii sociale acordate ca măsură de asistență socială, precizăm că, potrivit art. 50 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, *pe baza rezultatelor evaluării complexe se stabilesc măsurile de protecție specială, serviciile de îngrijire personală și drepturile la beneficii de asistență socială sau alte prestații de asigurări sociale, după caz. În urma evaluării complexe se elaborează un plan individualizat de îngrijire și asistență.*

Ca atare, emiterea dispoziția primarului sau, după caz, a directorului serviciului public de asistență socială pentru stabilirea dreptului la servicii sociale acordate ca măsură de asistență socială *pe baza planului de intervenție* nu este în acord cu art. 50 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, acest articol vizând *plan individualizat de îngrijire și asistență*.

Totodată, textul propus pentru **alin. (3) al art. 4**, potrivit căruia, *pe baza planului de intervenție sau, după caz a planului de îngrijire și asistență, se emite dispoziția primarului sau, după caz, a directorului serviciului public de asistență socială pentru stabilirea dreptului la servicii sociale acordate ca măsură de asistență socială trebuie pus în acord cu art. 27 alin. (1) și (2) din actul normativ de bază, potrivit căruia asistența socială pentru persoanele vârstnice se acordă la cererea scrisă a persoanei vârstnice interesate sau a reprezentantului legal al acesteia*. Cererea poate fi transmisă pe suport hârtie sau în format electronic și trebuie însoțită de declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor declarate, de un angajament de plată pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit, precum și de alte documente doveditoare. Cererea prevăzută se transmite și se înregistrează la serviciul public de asistență socială al autorității administrației publice locale unde are domiciliul sau reședința persoana vârstnică.

9. La pct. 2, la textul propus pentru **alin. (5) al art. 4**, potrivit căruia „standardele minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordare persoanelor vârstnice se aprobă prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale”, pentru eficiența normei, propunem inserarea unui termen în care se vor aproba respectivele standarde, în cuprinsul unui articol de sine stătător.

10. La pct. 3, în acord cu normele de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** va avea următoarea redactare:

„3. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:”

Reiterăm observația și pentru **partea dispozitivă a pct. 5**, care va avea următoarea redactare:

„5. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:”

11. La pct. 4, întrucât este vizată doar modificarea art. 7 alin. (1), pentru a exprima corect natura intervenției legislative, partea dispozitivă va avea următorul cuprins:

„4. La articolul 7 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:”

La textul propus pentru **alin. (1) al art. 7**, propunem a se preciza în text ce anume se are în vedere prin „îngrijirea temporară”, respectiv „îngrijirea de lungă durată” sau inserarea unei norme de trimitere la dispozițiile care definesc aceste noțiuni.

De asemenea, propunem definirea sintagmei „locuință protejată” în accepțiunea acestei legi sau inserarea unei norme de trimitere la o dispoziție normativă care o definește.

12. La pct. 5, la textul propus pentru alin. (1) al art. 8, referitor la definirea unității de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice ca fiind „un serviciu social cu sau fără personalitate juridică, finanțat integral din bugetul local, înființat și organizat potrivit dispozițiilor prezentei legi”, este necesar a se preciza normele avute în vedere, întrucât nu se pot identifica dispoziții care reglementează acest aspect.

Reiterăm observația pentru situația similară de la pct. 6, referitor la textul propus pentru alin. (1) al art. 8¹.

În textul prevăzut pentru art. 8 alin. (2) lit. a), propunem eliminarea titlului Legii nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, întrucât acesta a mai fost citat anterior, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

În textul prevăzut pentru art. 8 alin. (3), cu privire la norma de trimitere „(3) Serviciile medicale prevăzute la alin. (1) lit. c)”, semnalăm că alin. (1) nu conține enumerări.

Astfel, având în vedere că serviciile medicale la care se face trimitere se regăsesc la alin. (2) lit. c), apreciem că este necesară revederea normei de trimitere de la alin. (3).

Totodată, la textul propus pentru alin. (3) al art. 8, sintagma „...sunt acordate în baza reglementărilor legale privind asigurările sociale de sănătate” nu răspunde cerințelor privind claritatea și predictibilitatea textului normativ, fiind necesară precizarea dispozițiilor normative avute în vedere.

13. La pct. 6, la partea dispozitivă, textul „...un articol nou, articolul 8¹...” trebuie redactat sub forma „...un nou articol, art. 8¹...”.

La textul propus pentru alin. (3) al art. 8¹, formularea generică „Prevederile art. 8 alin. (3) se aplică în mod corespunzător” nu este în acord cu normele de tehnică legislativă, fiind necesară redarea dispoziției propriu-zise, preconizate pentru această normă.

Reiterăm observația pentru situația similară de la pct. 8, referitor la textul propus pentru alin. (2) al art. 10, precum și cea de la pct. 11, referitor la textul propus pentru alin. (7) al art. 13.

14. La pct. 7, partea dispozitivă, textul „La articolul 9, partea dispozitivă a alineatului (2) se modifică...” trebuie redat sub forma „La articolul 9, alineatul (2), partea introductivă se modifică ...”.

Totodată, în textul prevăzut pentru **art. 9 alin. (2), partea introductivă**, norma de trimitere „art. 8¹ alin.(2) lit. a), b) și c)” se va reda sub forma „art. 8¹ alin.(2) lit. a)- c)”, redactare pe care o reiterăm și pentru textul modificat al art. 10 alin. (1).

15. La pct. 8, partea dispozitivă va avea următorul conținut:

„8. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:”

La textul propus pentru **alin. (1) al art. 10**, pentru a fi asigurat caracterul complet al dispoziției preconizate, sugerăm inserarea, în cuprinsul normei, a unor elemente pe baza cărora poate fi stabilită contribuția persoanei vârstnice pentru acele servicii sociale.

16. În acord cu normele de tehnică legislativă, partea dispozitivă a pct. 10, va fi reformulată astfel:

„10. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:”

În textul prevăzut pentru **art. 12 alin. (3), partea introductivă**, din considerente de tehnică legislativă, norma de trimitere va fi redactată, astfel „art. 8 alin. (1) și la art. 8¹ alin. (1)”.

La textul propus pentru **lit. b) alin. (3) al art. 12**, în acord cu normele de tehnică legislativă, propunem utilizarea unei alternative de redactare, în locul semnului grafic „/”, astfel încât să fie asigurată claritatea dispoziției preconizate. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

17. La pct. 11, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

„11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:”

La textul propus pentru **alin. (2) al art. 13**, exprimarea „Îngrijitorii informali ..., care își asumă responsabilitatea îngrijirii unei/unor persoane vârstnice” are caracter ambiguu, fiind necesar a se preciza forma/actul prin care va fi stabilită obligația persoanelor în cauză de a îngriji persoane vârstnice.

Totodată, utilizarea în norma de trimitere a sintagmei „potrivit art. 35 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare” nu asigură claritatea dispoziției preconizate, întrucât acest articol nu face referire la îngrijitorul la domiciliu. Ca atare, este necesară reformularea dispoziției de trimitere.

La textul prevăzut pentru **art. 13 alin. (3)**, pentru o redactare specifică stilului normativ, propunem reformulare părții finale, astfel:

„... se supune reglementărilor prevăzute de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare”.

Semnalăm că după norma prevăzută la **alin. (9)** urmează o altă normă identificată tot cu aceeași cifră, fiind necesară renumerotarea corespunzătoare.

18. La pct. 12, partea dispozitivă trebuie redată sub forma:

„12. La articolul 18 alineatul (5) litera a) se abrogă”.

Redactarea este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

19. La pct. 13, pentru corectitudinea exprimării, la partea dispozitivă, expresia „alineatului (6)” va fi redată sub forma „*alineatul (6)*”.

20. La pct. 14, întrucât intenția constă în modificarea în integralitate a art. 20, partea dispozitivă va avea următorul conținut:

„14. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:”

21. La pct. 16, debutul părții dispozitive se va reda, astfel:

„16. La articolul 21 alineatul (2) litera a¹)... ”.

22. La pct. 17, partea dispozitivă va debuta cu următoarea redactare:

„17. La articolul 21 alineatul (1), după litera c¹) se introduc trei noi litere, ... ”.

23. La pct. 18, în partea dispozitivă, în acord cu exigențele normelor de tehnică legislativă, expresia „alin. (3)” va fie redată sub forma „alineatul (3)”.

24. La pct. 19, în considerarea rigorilor normelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

„19. La articolul 28, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:”

25. La pct. 20, propunem redarea părții dispozitive după cum urmează:

„20. La articolul 28 după alineatul (4), se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:”

La **textul prevăzut pentru art. 28 alin. (5)**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „cu respectarea prevederilor” trebuie redată sub forma „cu **respectarea** prevederilor”.

26. La **pct. 21**, deoarece se are în vedere modificarea în întregime a art. 38, propunem ca partea dispozitivă să aibă următorul conținut:

„21. Articolul 38 se modifică și va avea următorul cuprins:”

27. Având în vedere că dispoziția prevăzută la **art. III**, constituie o intervenție legislativă asupra Legii nr. 17/2000, aceasta ar trebuie să facă parte din cuprinsul art. I, urmând să constituie un punct distinct final, marcat în mod corespunzător. Totodată, pentru a respecta redactarea consacrată în situații similare, sintagma de debut „În tot cuprinsul legii...” trebuie redată sub forma „În cuprinsul legii...”.

28. Având în vedere numeroasele intervenții legislative aduse actului normativ de bază, pentru respectarea prevederilor art. 70 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem inserarea unui articol distinct, având următorul cuprins:

„Art. ... - Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 6 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 709/22.06.2022